Уважаема г-жа Петкова Областен управител,

Уважаеми г-н Лазаров,

Уважаеми кметове,

Уважаеми почетни граждани на Вършец,

Уважаеми колеги общински съветници,

Уважаеми гости и приятели на Вършец,

За мен е чест и удоволствие да участвам и ръководя Тържественото заседание на Общински съвет Вършец, по повод 50 години от обявяване на Вършец за град.

Юбилеят на град Вършец е повод да си припомним историята, да се поучим от нея и да погледнем пред нас.

Вършец възниква около минерални извори и неговата история е свързана с балнеолечението. Тракийското момче – бог Телесфор, чиято уникална бронзова скулптура от 2 век пр. Хр. е открита по тези места и днес е символ на града.

Най – старият запазен документ за неговото съществуване датира от VI век във византийски хроники с името на крепостта МЕДЕКА /Медикус – лечебен/, единствено селище с такова наименование в Римската империя. Името ясно е битувало и преди това, съдейки от предметите намерени от римския период I – III век в местността "Калето", където все още съществуват руините на древната крепост.

В турски документи от XVI век Вършец съществува под името Виришниче. 1850 г. се смята за рождена дата на курорта Вършец, когато вършечанинът Димитър Лучков е излекуван с минерална вода и е възобновена славата на минералните извори.

По време на османското владичество Вършец е все още малко селце с присъщ типично селски бит. Местното население се занимава с дърводобив, животновъдство, мелничарство, тепавичарство, пчеларство.

Няколко определени фактора обаче определят бъдещото му развитие. На първо място наличието на минерални извори, чистият въздух, надморската височина, климатът както и едно много важно обстоятелство: близостта му до столицата София.

Постепенно започва развитието на Вършец. През 1904 г. се слага начало на строителните дейности по изграждането на първата банска сграда в селото. През 1910 г. вече е построена първата държавна минерална баня, чиито управител е Дамян Иванов - първият балнеолог в България, завършил медицина в Австрия. Той прилага всички научни познания по медицина, балнеология и многостранна европейска култура. Успява да превърне Вършец в прочут курорт на европейско ниво, любимо място за елитното общество на България.

През 1930 г. е построена Нова баня, която е в античен стил, построени са вили и хотели, наредени от двете страни на романтичната Алея на чинарите, както и прочутото Банско казино, което е било първото в България (по - късно наречено Царско, заради честите посещения на принц Кирил).

През 1934 г. в центъра на града е изградена Слънчева градина. По това време, със застъпничеството на д-р Дамян Иванов, Вършец се сдобива с втория по големина изкуствен парк в България след Борисовата градина - парк от 800 декара с борови насаждения и специално пренесени екзотични видове. Прокаран е и оросителен канал през цялото селище за поддържане на равномерна влажност на иначе чистия планински въздух.

През 1950 г. Вършец е обявен за национален курорт, а през 1964 г. с Указ № 546 от 11.09. на Президиума на Народното събрание за град.

Не случайно Вършец е наречен „Град на здравето". Лечебната сила на водата във Вършец е позната и изпитана във времето.

Вършец е събрал всички природни блага на едно място – внушителна природна гледка, кристално чист планински въздух, добре устроени екопътеки и топли минерални извори с лековита вода. Всичко това, заедно с бързото усвояване и експлоатация на ресурсите, обяснява популяризирането на Вършец като добре развит балнео – климатичен курорт, още преди официално да бъде обявен за такъв.

И до днес от жителите на град Вършец се разказват истории за поетесата Дора Габе, която прекарвала всяка есен тук. Тя се усамотявала в тишината и в меката сянка на чинарите често посягала към перото. Спомнят си я - красива, спокойна, грееща от щастие. Твърдяла, че Господ не се е скъпил, когато е подреждал този край, и търсела най-красивите думи, за да го опише:

„Не зная накъде да спра най-първо, когато си спомням за Вършец: дали над извора, из който човек излиза като из чудотворна жива вода, или над звездното небе с тъмно-опнатата верига на планината и вечерницата над тях. Не се е скъпил Господ, когато е нареждал този край. Не са се скъпили и хората, които са го доуреждали. Едно зная сигурно: че бих се връщала всяка година там, когато лятото не си е отишло и есента не бърза.. Тогава цъфтят всички закъснели цветя, гроздето го носят с кошници, брулят орехите, а водата в банята изглежда двойна, кристална и изобилна. Няма друга музика освен щурците и няма други господари освен нас, закъснелите летовници", пише Дора Габе.

В периода 1964 – 2014-та година град Вършец е управляван от единадесет кмета.

Историята след 1964 година оставям на гостите да разкажат от първо лице.

Освен да си припомним историята, днешният ден е най – вече повод да отдадем заслужено признание и благодарност на всички, които са работили за успешното развитие на града, вложили са ум, талант и душа за прогреса и прославянето на града и общината. Тук искам да се обърна към нашите гости – кметове и почетни граждани на Вършец. – Благодариме Ви.

Направено е много през годините и все още има какво да бъде направено.

Разликата между минало и бъдеще е Настоящето!

Нашият стремеж е с желание, труд и постоянство да създадем едно по – добро място за живеене, по – добро настояще и да налеем основите за още по – добро бъдеще.

Най-важното е, любовта и подкрепата между хората да са част от нас. Така Вършец ще бъде харесван и обичан още повече.

Благодаря Ви!